

PIJO IV. (1559. -1566.)
(PIUS IV.)

» Dekret o misnoj žrtvi « (*Tridentski sabor, XXII. sjednica, 17. IX. 1562.*)

Predgovor

Kako bi se u svetoj Katoličkoj crkvi zadržala stara, sigurna i sa svake strane potpuna vjera i učenje o velikoj tajni euharistije i sačuvala u svoj čistoći, odbacivši zablude i krivovjerja, sveti ekumenski i opći Tridentski sabor... poučen prosvjetljenjem Duha Svetoga, uči, izjavljuje i određuje da se ovo što slijedi propovijeda vjerničkom narodu o njoj (euharistiji), ukoliko je ona prava i jedinstvena žrtva.

Poglavlje 1. - Ustanovljenje misne žrtve

Budući da u ranijem Zavjetu (prema svjedočanstvu apostola Pavla) zbog nemoći levitskog svećeništva žrtva nije bila dovršena, to je trebalo (prema milosrđu Boga Oca koji je tako odredio) da ustane drugi svećenik "po redu Melkisedekovu" [**Ps 110,4; Heb 5, 6. 10; 7,11. 17; usp. Post 14,18**], Gospodin naš Isus Krist, koji bi mogao dovršiti što god je trebalo biti posvećeno [**usp. Heb 10,14**] i dovesti ih do savršenstva.

Isti dakle Bog i Gospodin naš, premda je jednom samoga sebe prikazao Bogu Ocu umrijevši na žrtveniku Križa [**usp. Heb 7,27**], kako bi za njih [tamo] postigao spasenje, ipak njegovo svećeništvo nije trebalo biti ugašeno smrću [**usp. Heb 7,24**], te je on na posljednjoj večeri "one noći kad bijaše predan" [**1 Kor 11,23**], kako bi ljubljenoj zaručnici, svojoj Crkvi, ostavio vidljivu žrtvu (kao što to traži ljudska narav), koja bi trebala predstavljati onu krvnu jednom prinesenu (žrtvu) na križu i koja bi bila uspomena na nju do kraja vremena, i čija bi se spasonosna snaga primjenjivala za oprostjenje onih grijeha koje mi svaki dan činimo, objavio je da je on za navijek postavljen za svećenika po redu Melkisekedovu [**usp. Ps 110,4; Heb 5,6; 7,17**], prikazao je Bogu Ocu svoje tijelo i krv, pod prilikama kruha i vina, i predao apostolima (koje je onda postavio za svećenike Novog zavjeta) da ga primaju pod znakom istih stvari, te je njima i njihovim nasljednicima u svećeništvu zapovjedio da ga prikazuju, ovim riječima: "Ovo činite meni na spomen" [**Lk 22,19; 1 Kor 11,24**], itd., kao što je to Katolička crkva uvijek razumijevala i učila [**kan. 2**].

Slaveći naime staru Pashu, koju je mnoštvo sinova Izraelovih žrtvovalo na spomen izlaska iz Egipta [**usp. Iz 12**], on je ustanovio novu Pashu, gdje će se on sam, po svećenicima, žrtvovati pod vidljivim znakovima, u

spomen svog odlaska iz ovog svijeta Ocu, kada nas je otkupio prolijevanjem svoje krvi "i izbavi nas iz vlasti tame i prenese u kraljevstvo svoje" [**Kol 1,13**].

I to je naime ona čista žrtva, koja se ne može onečistiti nikakvom nedostojnošću niti zloćom onih koji je prinose, koju je Gospodin prereako po Malahiji, da će se njegovom imenu, koje će u budućnosti biti veliko među narodima, na svakom mjestu prikazivati čista (žrtva) [**usp. Mal 1,11**], i koju je jasno naznačio apostol Pavao pišući Korinćanima, kada je kazao da sudionici Gospodnjeg stola ne mogu biti oni koji su se onečistili sudjelovanjem kod stola đavlovog [**usp. 1 Kor 10,21**], podrazumijevajući na oba mjesta oltar pod nazivom stol. To je konačno ona (žrtva) koja je po sličnosti u različitim vremenima označavana žrtvama naravi i Zakona [**usp. Post 4,4; 8,20; 12,8; 22,1-19; Iz: na više mjesta**], koja u sebi sadrži sva dobra njima označena, kao njihov završetak i vrhunac.

Poglavlje 2. - Vidljiva žrtva kao sredstvo pomirbe za žive i mrtve

Budući da se u toj božanskoj žrtvi, koja se ostvaruje u misi, nalazi i na nekrvni način žrtvuje isti onaj Krist, koji je jednom samoga sebe na žrtveniku križa prikazao na krvni način [**usp. Heb 9,14.27**]: sveti sabor uči da je ta žrtva uistinu pomirbena [**kan. 3**], po kojoj se događa, ako zaista pristupamo Bogu pravim srcem i ispravnom vjerom, sa strahom i poštovanjem, skrušeni i kajući se, da "primimo milosrđe i milost nađemo za pomoć u pravi čas" [**Heb 4,16**]. Umilostivljen naime ovim prinosom Gospodin podjeljuje milost i dar pokore, oprašta prijestupe, a i velike grijehe. Ista je naime žrtva, isti onaj koji je sada prinosi po službi svećenika, (tj. onaj) koji je jednom samoga sebe prinio na križu, samo je način prinošenja (žrtve) različit. Plodovi naime tog prinošenja (govorimo o krvnom), najobilnije se primaju po toj nekrvnoj (žrtvi), i daleko od toga da bi se ona na bilo koji način dokinula ovom [**kan. 4**]. Zbog toga se ona s pravom, prema apostolskoj predaji, prinosi ne samo za grijehe, kazne, zadovoljštinu i za druge potrebe živih vjernika, nego i za umrle u Kristu koji se još nisu potpuno očistili [**kan. 3**].

Poglavlje 3. - Mise u čast svetaca

Premda Crkva običava katkada slaviti neke mise u čast svetaca, ipak ona uči da se žrtva ne prinosi njima, nego jedino Bogu koji ih je okrunio [**kan. 5**]. Zbog toga "niti svećenik ne običava reći: Prikazujem ti žrtvu, Petre i Pavle", nego zahvaljujući Bogu za njihove pobjede, moli za njihov zagovor "kako bi se oni udostojali posredovati za nas na nebesima čiji spomen slavimo na zemlji".

Poglavlje 4. - Kanon mise

Budući da dolikuje da se svete stvari čine sveto, a ta je žrtva najsvetija od svih: kako bi se (ta žrtva) prinosila i primala sveto i s poštovanjem, Katolička je crkva prije mnogo vjekova ustanovila sveti kanon, koji je tako čist od svih zabluda [**kan. 6**] da se u njemu ne nalazi ništa što ne bi najviše odražavalo određenu svetost i pobožnost i što ne bi Bogu uzdizalo duše onih koji je prinose. Kanon se naime sastoji kako iz riječi samog Gospodina, tako i iz apostolske predaje te uredbi svetaca i pobožnih vrhovnih svećenika.

Poglavlje 5. - Obredi kod misne žrtve

Budući da je ljudska narav takva da se bez izvanjskih pomagala ne može lako uzdići do promatranja božanskih stvari, zbog toga je majka Crkva ustanovila neke načine, da se naime nešto izgovara tihim glasom **[kan. 9]** a nešto pak glasnije; isto tako ona koristi i obrede **[kan. 7]**, kao što su tajnoviti blagoslovi, svijeće, tamjan, odjeća i mnogo drugog te vrste (prihvaćeno) iz apostolskih odredbi i predaje, kako bi se istakla veličanstvenost tolike žrtve i kako bi se pomoću tih vidljivih znakova vjere i pobožnosti duše vjernike potakle na promatranje onih uzvišenih stvari koje se nalaze u toj žrtvi.

Poglavlje 6. - Misa u kojoj se pričešćuje samo svećenik

Sveti sabor bi naime želio da vjernici na pojedinim misama ne budu samo nazočni, nego da se pričešćuju ne samo duhovnim osjećajem nego i sakramentalnim primanjem euharistije, čime bi k njima dospio obilniji plod te presvete žrtve; ali ako se to ipak uvijek ne dogodi, (sabor) zbog toga ne osuđuje one mise u kojima se sakramentalno pričešćuje samo svećenik kao privatne ili nedozvoljene **[kan. 8]**, nego ih odobrava i preporučuje, jer se naime i takve mise imaju smatrati kao uistinu zajedničke, dijelom jer u njima duhovno učestvuje narod, a dijelom pak jer ih slave službenici Crkve ne samo za sebe, nego za sve vjernike koji pripadaju Kristovom tijelu.

Poglavlje 7. - Voda koja se dodaje vinu

Nadalje, sveti sabor opominje da Crkva naređuje svećenicima da vinu koje prikazuju u kaležu dodaju vodu **[kan. 9]**, jer se vjeruje da je tako učinio Krist Gospodin, a i zbog toga jer je iz njegovog boka s krvlju zajedno potekla i voda **[usp. Iv 19,34]**, što sakrament označava tim dodavanjem. Budući pak da se u Otkrivenju blaženog Ivana narodi nazivaju "vodama" **[usp. Otk 17, 1. 15]**, to predstavlja jedinstvo vjernog naroda s Glavom - Kristom.

Poglavlje 8. - Odbacivanje narodnog jezika u misi; tumačenje njezinih tajni

Premda misa sadrži veliku pouku za vjerni narod, ipak se ocima nije činilo korisnim da se ona posvuda slavi narodnim jezikom **[kan. 9]**. Zbog toga treba posvuda i u svakoj Crkvi zadržati stari obred odobren od svete Rimske crkve, majke i učiteljice sviju Crkava, kako Kristove ovce ne bi izgladnjele i kako djeca ne bi tražila kruha, a ne bi bilo onoga koji bi im ga lomio **[usp. Tuž 4,4]**, sveti sabor naređuje pastirima i pojedincima koji vode brigu za duše, da često za vrijeme slavljenja mise sami ili preko drugih tumače ono što se u misi čita, te da među ostalim nešto protumače i o tajni ove presvete žrtve, posebno pak nedjeljama i blagdanima.

Poglavlje 9. - Napomena za sljedeće kanone

Budući da su u današnje vrijeme protiv te stare vjere utemeljene na svetom Evandjelju, apostolskoj predaji i učenju svetih otaca posijane mnoge zablude, a mnogo toga mnogi naučavaju i raspravljaju, sveti sabor, nakon mnogih i ozbiljno provedenih rasprava o tim stvarima, jednodušnom odlukom svih otaca određuje da

se niže navedenim kanonima osude svi koji se protive ovoj najčišćoj vjeri i svetom učenju te da se isključivo iz svete Crkve.

Kanoni o misnoj žrtvi

Kan. 1. Tko kaže da se u misi Bogu ne prinosi istinita i prava žrtva, ili ono što se prinosi nije ništa drugo nego ono što nam je Krist dao za blagovanje: neka bude kažnjen anatemom.

Kan. 2. Tko kaže da onim riječima: "Ovo činite meni na spomen" [Lk 22, 19; 1 Kor 11,24], Krist nije apostole postavio za svećenike, ili da nije naredio da oni i drugi svećenici prinose njegovo tijelo i krv: neka bude kažnjen anatemom [usp. Pogl. 1.].

Kan. 3. Tko kaže da je misna žrtva samo čin hvale i zahvale, ili samo uspomena na žrtvu prikazanu na križu, a ne i pomirbena (žrtva); ili da ona koristi samo onome koji je prima; ili da se ne smije prinositi za žive i mrtve, za grijeh, kazne, zadovoljštinu i za druge potrebe: neka bude kažnjen anatemom [usp. Pogl. 2.].

Kan. 4. Tko kaže da se misnom žrtvom nanosi svetogrđe presvetoj Kristovoj žrtvi na križu, ili da se ova njom dokida: neka bude kažnjen anatemom [usp. Pogl. 2.].

Kan. 5. Tko kaže da je zabluda mise slaviti u čast svetaca kako bi se zadobio njihov zagovor kod Boga, kao što to čini Crkva: neka bude kažnjen anatemom [usp. Pogl. 3.].

Kan. 6. Tko kaže da kanon mise sadrži zablude te ga zbog toga treba dokinuti: neka bude kažnjen anatemom [usp. Pogl. 4.].

Kan. 7. Tko kaže da su obredi, odjeća i vanjski znakovi kojima se Katolička crkva služi kod slavljenja mise, više poticaji za bezbožnost nego li čini pobožnosti: neka bude kažnjen anatemom [usp. Pogl. 5.].

Kan. 8. Tko kaže da su nedozvoljene mise kod kojih se samo svećenik sakramentalno pričešćuje, te da ih zbog toga treba dokinuti: neka bude kažnjen anatemom [usp. Pogl. 6.].

Kan. 9. Tko kaže da treba osuditi obred Rimske crkve da se tihim glasom izgovara dio kanona i riječi pretvorbe; ili da se mise trebaju slaviti samo na narodnom jeziku; ili da se voda ne smije dodavati vinu u kaležu koji se prinosi zbog toga jer je to protiv Kristove ustanove: neka bude kažnjen anatemom [usp. Pogl. 5., Pogl. 7.].